

15
Փարս

ՕՐԱԹԵՐԹ

15
Փարս

Հայրենիք ամեն օր կընթառարկուի, ասորիկան զինքն է Պոլսոյ և Գաւառաց համար 7 արծաթ մեծիտ կամիսիկ. Գաւառացիք ալ իրար ասորիկան ծախքը մեր վրայ է: Վեցամեայ և եռամեայ բաժնու հոգը ալ կընթառարկուի:

Լրագրոյ վերաբերեալ զիր կամ համակ պէտք ե ուղղել առ Տէր-Իմր Գիր Ռիզա փաշա խառն թ. 14: Խմբագրութեան ուղղակի զօր եւ ը տրուի: Երանացման առջիկայի օրը ամսու 3 դրան է: ամսի ալ գումի համար օտարերէնի կըլլայ:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնի թէ Գաղղիոյ կառավարութիւնն օրոշած է բժշկական դպրոց մը բանալի Պէրսիոյ, և 150,000 ֆրանկ պիտի տայ հարկաւոր չէնքերու շինութեան, և տարեկան 80,000 ֆրանկ պիտի յաւանդուի դպրոցին ծախսը համար: Դատարանութիւնը պիտի ըլլան Գաղղիէն լեզուաւ, և դատարանը պիտի ըլլան Բարիկի բժշկական դպրոցի անդամներէն:

— Հաշիւ կըլլայ թէ հիմա Ամերիկա դաւանող Գերմանացիք թիւը կը հասնի 9,000,000ի:

— Գերմանական թերթի մը տուած լուրին համեմատ, Պապը մտադիր է աւազակայ նոյեմբեր ամսոյն ի Հաւիվ հըրաւրել աշխարհիս ամեն կողմէ արքեպիսկոպոսներ: Պապին դիտաւորութիւնն է եղեր խորհրդակցել անոնց հետ, թէ ինչպէս պիտի կենդեցին օտարաւորութեանց հետ խաղաղութեան մէջ պահել լուհամար ինչ ընթացք պէտք է բռնել:

— Անցեալ շաբաթ Գաղղիոյ եւ Չինու յարաբերութեանց մէջ զգալի փոփոխութիւն չեղաւ: Չինու կառավարութիւնը կը պահանջէ որ Գաղղիա իբրեւ չեղեալ համարի այն դաշնադրութիւնը, զոր անցեալներն Աննամի թագաւորը կընել ըստիպուեցաւ: Միւս կողմէն Գաղղիոյ կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ յօժար է ընել ինչ որ կրնայ գահացնելու համար զՉին, բայց չկրնար չեղեալ համարել այն դաշնադրութիւնը, Սյա միջոցին Չինացիք զօրք կը ժողովին Դոնքինի օտոմանալիս վրայ, եւ ամենը կընեն թէ Չինական զօրքն արդէն մտած են Դոնքինի հողը: Չինացիք հզօր կերպով կամրացունեն այն գետին բերանն՝ որոյ վրայ շինուած է Դոնքոն քաղաքը, և կընեն ուրիշ պատերազմական պատրաստութիւններ: Չինացիք գնած են մեծ քանակութեամբ զէնք և առդամթերք Ամերիկայի մէջ, և հիմա իրենք եւս կը շինեն ընտիր թնդանութներ: Ունին նաեւ մեծ քանակութեամբ ծովաուսմա և պայթուցիկ նիւթեր (տինամիդ), զորս գործածելու կերպն ալ սորված են: Չինացիք օւնին զբազանուր նաւեր ևս, որ Անգլիոյ մէջ շինուած են:

Անգլիացիք շատ յուզուած են նկատելով պատերազմի վտանքը, վրան դիմելին մեծ գաղթականութիւններ, Չինու արտաքին աւելարայ երեք չորսդն է Անգլիացի վաճառականաց ձկաքը: Եթէ պատերազմ ծագի, ոչ միայն այս վաճառականութիւնը պիտի խափանուի, այլ և Չինու մէջ գտնուող բոլոր օտարակաճաց կեանքը մեծ վտանգի մէջ պիտի ըլլայ: Նոյն իսկ անցեալ շաբաթ Չինացի մը դիպուածով մեանելուն համար սրուն համար տեղացիք կընէին թէ եւրոպացիք մը օպոնուած էր, կտառաղի ամբիս մը յարձակեցաւ Գոնգոնի մէջ օտարականաց թողին վրայ, կրակ տուաւ եւրոպացիք տուներուն և ստիպեց օտարականներն օպանել նաւահանգիստը գոնուած նաւերը: Չինական զօրքը բաւական դժուարութենէ ետքն անդորրութիւնը հաստատեցին: Անգլիացիք երեք պատերազմական նաւ զրկած են ի Գոնգոն, եւ բոլոր տեղութիւնը կաւելցունեն Չինաստանի ջուրերը գոնուած իրենց նաւերուն թիւերը:

— Նիու-Լանտըն նահանգի փառատ բաններուն ամենէն հաշակաւորն եղող Պ. Նաթանիէլ Շէփման, կընէ ժուրնալ առ Նիու-Լանտըն, վերջին օրերս դատարանի մը մէջ ճառած միջոցին յանկարծ դատին ինկաւ երեսի վրայ, Սյա անկու մը ատենաբանական գեղեցիկ շարժում մը նկատուելով, մեծ աղմուկ հանեց հանդիսականներուն մէջ, Սեկայն անսեւելով որ ճարտարախօս փառատարանը կուրծքին վրայ ինկած կը մնար երկար ատեն, հանդիսականք փութացին մօտենալ զանի վերցունելու, և զարմանք տեսան որ մեւաւ էր, կաթնաւաճառ ըլլալով մեւաւ էր և ոչ թէ դատարանը ի դուր շարժելու կամ ի նա մասնաւոր ապաւորութիւն մ'ընելու համար ինկած:

Արդ, իր այն միջոցին պաշտպանած դատը թէ և շահելի չէր, սակայն ամբաստանեալն ազատ թողուեցաւ ի պատիւ ճարտարախօս փառատարանի այսպէս պատահական մահուան յիշատակին: Կրնայ ըզուել ուրեմն, որ Նիու-Լանտըն արծուին յանկարծական մահն իր վերջին յաղթութիւնն եղաւ:

— Խըրուադիոյ մէջ խառնութիւնք հանդարտած չեն: Ըստ Լատ. Բեպ. Գիւն Ակրամ քաղաքին մէջ ատարիկ կախ մը եղաւ ժողովրդեան և զօրաց մէջտեղ:

Բանի մը անձինք օպանուեցան և վիրաւորուեցան և շատերը ձերբակալուեցան: Այլեւայլ գաւառներս բնակիչք յայտնապէս ապստամբութիւն կընեն, և քանի մը տեղեր զօրաց փօքը խուճեր յաղթուած են գիւղացիներէն, ի տեղի զօրք զըրկուած են այն գաւառները: Շատ տեղեր գիւղացիք օտարիկ գրգռուած են հողատէարց դէմ: Խըրուադիոյ քաղաքային կառավարը պաշտօնէն հանուած է, և Բամպերի զօրապետը կուտակալ կարգուած է լիազօր իշխանութեամբ:

— Հիմա այն ատեններուն մէջ չենք, ուր բանաստեղծները հիւանդատանց մէջ կը մեանէին աղքատութեամբ, և եթէ գժրաղդ ժիւլյէր մեր օրերուն ապրած ըլլար իրաւունք չպիտի ունենար գրել իր այն տեղեր աղբիւրքէն, ինչպէս իրենք ճոյքին անբաղդ կոչնականն էր և այլն:

Պօլթոնէն հեւադիր մը կը ծանուցանէ թէ, Հանրի Լոնկֆելտուս բանաստեղծը որ մեւաւ, 350,000 տալարի հարստութիւն մը թողած էր ըստ պաշտօնական ըննութեան, նորտ ժառանգութիւնը 150,000 տալարի արժողութեամբ կալուած և 200,000 տալարի արժողութեամբ շարժուն գոյք է եղեր:

— Գերմանիոյ առաջին պաշտօնեայն, Պիլզմարը իշխանն, և Աւստրիոյ արտաքին գործոց պաշտօնեայն, Գալիքի կոմար, քանի մը օր առաջ տեսակցեցան Սալձպուրիի մէջ, և ըստ լրագրաց 6 տարւոյ համար նորոգեցին այն դաշնակցութիւնն որ 1879 ին հաստատուեցաւ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ մէջտեղ: Ստուգուած է նաեւ այն գրոյցը թէ Սերուիա և Բուլղարիա ևս ընդունուած են այս դաշնակցութեան մէջ:

Սերվիոյ Միլան թագաւորը սեպտեմբեր 16ին վրէննա հասեր է, բւր պիտի մնայ երկու երեք օր, իսկ սեպտ. 20ին այսինքն այսօր Գերմանիոյ կայսեր հետ տեսակցութիւն մը պիտի ընէ, Ֆրանքֆորթ Սիւր-Մէնի մէջ:

— Սեպտ. 10 թուով Ս. Բեթէրօ պուրկի տպագրական տնտեսութեան կողմանէ հրատարակեալ շրջաբերական մը առաջին լրագրաց արդիւնք է դրացի արեւմտեան տեղութեանց հետ պատերազմի մը պատահականութեան վրայ խօսելու: Նոյնպէս արդիւնք է կայսեր և կայսրուհւոյն Տանիմարգայ գտնուելու

մասին տեղեկութիւններ հրատարակել :

— Վեհ. Սուլթանի անձնական բժիշկ Մուրոսէնի փաշա անցեալ օր ընտանեօր Հէյպէլի կղզին գտնուելով, Պօլիս վերադառնալու համար եւտթի նաւակ մը վարձեր է, օրուն համար օսկի մը օտկարկեր է. օտկայն նաւակը ծովեղեր. քէն քիչ մը հեռանալուն պէս, նաւակը ռը աւելի գին պահանջեր է, օպա թէ ոչ Մուլթէիէ կոմ Գընալը կղզին հասնել օպաւնացեր է: Զուր անգը Մուրոսէնի փաշա աւարկեր է թէ, օտկարկեալ գինէն աւելի չկրնար տալ. ասոր վրայ նաւակը թիերը ձգեր է, փաշան երկու Աճիա ևս տուեր է, օտկայն նաւէն դուրս ելնելուն պէս օտկանաւթեան բազմեր և նաւակը բանտարկել տըւեր է:

— Զմիւռնիոյ հատարակային շինութեանց առաջին ճարտարագետ Մարկոսեան էֆ. իւր պաշտօնէն հրաժարեր է:

— Բերայի բանտը իբր գրամանեղ բանտարկեալ հելլէն հայտարկները հինգ շաբթի օր Յւստատանի Արտաքին գործոց պաշտօնէին խնդրագիր մը պիտի դրկեն եղեր, օրպէս զի իրենց պաշտպանութիւն ընէ. իսկ օսմանցի յոյներն ալ այս մասին Մեծ Եպարգոսին աղերսագիր մը տուեր են օրպէս զի ժամ առաջ այդ անիրաւ գաղափարաւթնէն ազատուին:

— Մօնիթէօր կը գրէ թէ կայսերական անձնագահ զնդին հրամանատար Բէուֆ փաշա, որ մեծ Տ. Փէշտիմալճեան էֆ.ի հետ Եւրոպա գացած էր իւր անձնական տկարութիւնը նորմանելու համար, այսօր մարտադարձ հասան:

— Դարձեալ Մօնիթէօր կը գրէ թէ իւսկիւտարի մէջ թիֆօի հիւանդութիւն ճարակելով բաւական զոհեր պատճառեր է:

— Էքսըրէս կը գրէ թէ Հաւարակային կրթութեան պաշտօնեայն հրաման ըրեր է օր տաճկական դպրոցներու արձակուրդը 15 օր ևս երկարաձգի:

— Էքսըրէս կը գրէ թէ լորտ Տիւֆրինի գալաթեան լուրը մեծ զարմացում պատճառեր է շատերուն, և կարծիք կայ թէ անգղիական դիւանագիտաց մեջ նոր կարգադրութիւն մը եղած է. օտկայն պէտք չէ բնաւ զարմանալ, կը յաւելու յիշեալ թերթը, դեռպանը մայրաքաղաքէս մեկնած ատեն արդէն խոստացած էր օտկայի մէջ վերադառնալ և ահա իւր խոստումը կը կատարէ, մերժելով շատ մը գէւղական հրաւերներ որք իւր վերադարձը կրնային յապաղել մինչև 3 հօկտեմբեր, եթէ ընդունէր:

— Պ. Էսկար Վէնետի Պալատեան իշխանութեանց Օսմ. պարտաց բաժանակից ըլլալու մօտին պատճառաւ ծրագիրը, Վեհ. Սուլթանի խորհրդով և Վէթնետօրֆ պէլի միջոցաւ գերմանական կառավարութեան քննութեանը պիտի ենթարկուի. օտկայն Էքսըրէս յայտ կը յայտնէ թէ այդ միջոցաւ յիշեալ ծրագրին ընդունելութեան բնաւ արգելք չպիտի լինի, մանաւանդ թէ լորտ Տիւֆրերինի գալուտը այդ խնդրոյն յաջո-

ղութեան մեծագէտ պիտի նպաստէ:

— Էքսըրէս կը գրէ թէ Զմիւռնիացիք մեծ գոգոհութիւն կը յայտնեն Զմիւռնիոյ փոքր շոգենաւուց երթեկութեան արտօնութիւնը Եոհեա էֆ.ի յանձնարարուն համար, վասն զի յիշեալ էֆէնտին երթեկութեանց գինը բարձրացուցեր է, և սոյն մեծավաճառին հաստատութեան ի վեր երթեկութիւնը անկանօն կերպով կը կատարուին եղեր:

— Ամսոյս 22 ին Մարտիկայէն մեկնող Մեհաժըրի ընկերութեան շոգենաւին մէջ լորտ Տիւֆրերին և Կիւնյի համար տեղեր վարձուցան. դեռպանը ամսոյս 30 ին մայրաքաղաք հասնելով ուղղակի Գէօրլաթէրէ պիտի իջնէ:

— Էքսըրէս կը գրէ թէ Տէրութեանց դեռպաններն ընդ ամենը մէկ նիստ մը ընելով, տաճկական տօներու ներկայացման խնդրոյն վրայ կանոնագիր մը պատրաստեր և մեծ արարողագրա Միւնիք պէլի զրկեր են, որ տոկուսին չէ պատասխանած:

— Էլ-Ճէվայի պարագային լրագրին տօրէն Սէլիմ Թարիս էֆէնտի Լօնտոն գացած ըլլալով, Թարիք լրագիրը այս մասին հիւանդութեանը կը գրէ:

«Էլ-Ճէվայի պարագային տօնական տօրէն և ապագայի Սէլիմ Թարիս էֆէնտի կիրակի րը Լօնտոնայէն մեկնեցաւ Կ. Պօլիս վերադառնալու համար: Այս անգամին լրագրագիրը, որ լաւ Անգղիէրէն կը խօսի, եօթը շաբթ Անգղիա մնալով, քանիցս անգամ մեր նախարարներուն և Երեւելի դիւանագէտներու հետ տեսակցեցաւ և Տաճկաստանի վրայ խօսակցեցաւ: Յուսովի է օր օսմ. պետական անձինք, օրք Վեհ. Սուլթանին վեհապետական իշխանութեան հնազանդելով, Օսմ. կառավարութեան աշխարհավարութեան պաշտօնն ստանձնած են, Սէլիմ էֆէնտիի ստացած փորձաւթնէն և տեղեկութիւններէն պիտի օգտին:»

— Պարոն տը Մէրրաթօն անուն փորի. զեցւայ մը եղերական մահը կը կարգաւք Գաղղիական լրագրաց մէջ, որոյ մասնաւորութիւնն է հետեւեալը:

«Պարոն տը Մէրրաթօն, 35 տարեկան անձ մը և մեծ հարստութեան տէր, փորի մէջ զուարթալից կեանք մը կը վարէր: Զօռօնքի համար մեծագումար դրամ կը վատնէր և իւր փօքրիկ բայց գեղջիկ պանդոկին մէջ հիւրեր կընդունէր:

«Պարոնը յունկուր ամսոյ վերջերը հիւանդացաւ: Բժիշկները չկրնին զանկաւ կատարելագէտ առողջացնել: Յուլիսի ըսկիւրը պարոն տը Մէրրաթօն ամբ. Վիւրիան անուն երեւելի բժիշկի մը խնամքը յանձնեց ինքզինքը, անաւարտութեամբ յայտնելով անոր օր եթէ երկու ամիսէն կատարելագէտ առողջանայ ինքզինքը պիտի ապանէ: Բժիշկը կատակ կործեց, Պ. Մէրրաթօն իւր նոր բժշկին գեղերը ճշգումթաւք առաւ, բայց իւր հիւանդութիւնը հետզհետեւ սոստկացաւ: Օգոստ. 3 ին քնաց իւր նոտարը գտաւ և իւր կառկը յանձնեց անոր: Հետեւեալ օրերն իւր բաւոր գործերը կարգադրեց,

իւր պարտքերը վճարեց և իւր աղէտաբեր որոշումը շատերուն ալ հաղորդեց, իւր ձիերն ալ ծախեց Մարպէօֆ փողոցը վաճառականի մը, սա պայմանաւ օր գնա. զը օգո. 21 ին տէր պիտի ըլլայ ձիերուն:

«Օգոստ. 18 ին ձիերուն գինը՝ 8000 ֆր. Էտէն թատրոնին մէջ պարող կնոջ մը, որ ժամանակաւ իւր հոմանին եղած էր, զրկեց: 19 ին տնէն դուրս ելաւ, իւր ըսպասուորին ըսելով որ այլ ևս չպիտի վերադառնայ, վասն զի ինքզինքը պիտի ըսպաննէր, և կառքով մեկնեցաւ: Սպասուորը վաղեց, օտակաւութեան իմացուց, օտկայն անկարելի եղաւ զանկապանել: Վերջապէս սպասուորը Մօնիթէօրի մօտ Պարոն անուն գիւղէն հետեւեալ նամակն ընդունեցաւ:

«Բնաւորք ժամէ մը ինքզինքս պիտի ապաննեմ. իմ մարմինս փնաւել անօգուտ է. վասն զի ինքզինքս ապաննելու ատեն այնպէս պիտի ընեմ որ ջուրն իյնամ:

Հանրի տը Մէրրաթօն:»

Եւսայն անմիջապէս Պարոն քնաց. չեմք գիտեր թէ՝ փորի զեցիկն մարմինը գտնուած է թէ ոչ:

— Սիւրիոյ կառակալէն զարնուած հեւագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ ուխտաւորաց կարավանը Դամասկոսէն 10 օր հեռի Մաանի բերդը հասեր է, ուր երկու օր հանգստանալէ վերջը անապատի ճամբով դէպի Մէսինէ ուղևորեր է:

— Մայրաքաղաքին անգղ. դեռպանաւան երրորդ քարտուղար Պ. Զարու Հարթինճ, որ անցեալ ձմեռ Եւրոպա ուղևորած էր, յառաջիկայ շաբթու մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ:

— Բէթրօլի կազի արտօնութեան խընդիրը քննելու պաշտօն սնեցող յանձնախումբը վաղը վերստին պիտի դաւարի Ամերիկայի գեոպոլիտան Ս. Թարգմանին հետ խորհրդակցելու համար, ուր արտօնաւոր Սամի պէյ ալ ներկայ պիտի գտնուի պէտք եղած բացատրութիւնները տալու համար:

— Սեպտ. 17 ին քօլէրային ցանկը:

Աղէքսանդրիա 1 մեռեալ թաւնթօն Գահրէ եկողներէն 1, Սիւսթ 1 և կինէ և մեռեալ:

— Մուսթաֆա Յաղըլ փաշայի օրդի Իպրահիմ փաշա աւստական շոգենաւով Եգիպտոս ուղևորեցաւ երէկ:

— Մայրաքաղաքին պաւլղարական գործակալարն Օսմ. պաշտօնաւանց հետ գաղղիներէն լեզուաւ թղթակցեալուն համար խնդիր եղած էր որ օսմանեան լեզուաւ թղթակցի. կըսուի թէ օսմ. խնդրը փակուած է, Բ. Դուսը հաւանած ըլլալով օր թղթակցութիւնը ըստ առաջնոյն գաղղիներէն լեզուաւ ըլլան:

— Նախարարաց Ժողովն արտասովոր նիստ մ'ըրաւ երէկ ընդ նախագահութեամբ Մեծ Եպարգոսի:

— Աթինայի աւստական դեռպան Պ. Շիշկին Պրինտիքի օսուհանգակաւ մայրաքաղաքս հասաւ երէկ:

— Մայրաքաղաքին աւստական և գերմանական դեռպաններն, ինչպէս նաև Հօպարթ փաշա, Բ. Դուսը երթալով երէկ երկար ատեն Մեծ Եպարգոսին Ար-

գործոց նախարարին և խորհրդական Տառնան էֆէնտի հետ տեսակցեցան :

— Օգոստ. Սուլթանին հալածանքներով և կոյս. պալատան ներքինապետ Բարձ. Հաֆըզ Պէհրամ աղայի անօրինակութեան մասին Պէշիկթաշի մէջ հաստատեալ Համիտիէ վարժարանին մրցանակաբաշխութեան հանգէն այսօր տեղի կունենայ :

— Երուսաղէմի ռուսական հիւպատոս Պ. Գոչիկեքօֆ հիւանդութիւնը գործանելու համար վեցամեայ հրաժեշտ մ'ըն. դունած ըլլալով, մայրաքաղաքէն առաւելուն գեապանապետ Գ. քարաւաղար Պ. Մաքարիմօֆ աւժամեայ կերպիւ Երուսաղէմի հիւպատոս կորգուեր է :

ԱՂԳԱՅԻՆ

... Խմբագիր

Մարտ 19-գրոյ 3523 թիւ թերթին մէջ կարնոյ նկատմամբ երկոր նամակ մի կարդացինք. այդ նամակ կարինէն գըր. Տառն է թէ տեղս յերկրուած, հարկ չէ խօսիլ :

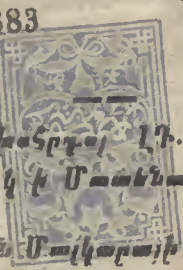
Նամակագիրը ի մէջ այլոց օրերո ծա. դուստ առած Առաջնորդական խնդրոյն նկատմամբ խօսելով, հրաժարեալ Առաջ. նորդ. Յարութիւն որդազանն մասնհար կը կարծէ և երեք տարիէ ի վեր ծածկաբար զիտրին խառնակելու և վերստին առաջնորդութիւնը ձեռք բերելու նը պատակաւ զնօրին գերապատուութիւնն

կարնոյն ներկայ խնդրոց մասնակից կը համարի :

Թողնով նամակին միւս մասերը, այս մասը որ ի մօտոյ ծանօթ է մեզ, բոլորովին ուստ և անհիմն է. Յարութիւն որդազանն ո՛չ յայտնի և ո՛չ գաղտնի այդ խնդրոյն մէջ մասնակցութիւն և գիտակցութիւն իսկ չունի. ջոկ բան է թէ, Նորին սրբազնութիւնն կարնոյ վիճակին մէջ առաւար մեծամասնութեամբ տակաւին զինքն օրնդներ ունի, խնդրոյն յարակից ապացոյցն առ է որ, արդէն եթէ Յարութիւն որդազանն կարնոյ առաջ. նորդութիւնը իր վրայ պահել ուզէր. ո՛վ կարող էր զինքն հրաժարեցնել, Բ. Դաւաղ, Աղդ. Պատրիարքարանն թէ Սահմանադրութիւնը, օրոց և ոչ մէկուն դէմ մեղապարտ չէր. այլ ինչպէս յայտնի է, Նորին սրբազնութիւնն կամովին հրաժարեցաւ առանց պատճառի. Նորին սրբազնութեան հրաժարման անկեղծութիւնը յայտնի է նաեւ առ գլխաւոր պարագայէն, որ Պօլիս գալէն զինի հոս իսկ մնալ չը կամեցաւ, այլ առանձնացաւ ի Ս. Երուսաղէմ իր կենաց վերջին օրերը հօն անցընելու : Եւ եթէ Նորին սրբազնութեան բարեկամները, նամակագրին ըսածին համաձայն, հետամուտ են զինքը վերստին Առաջնորդութեան հրաւիրելու. մեր գիտե՞մք որ անընդունելի և անլսելի պիտի մնայ իրենց հրաւերը. ուստի աղէկ կընեն օր ետ կե.

նաեւ այդ ձեւանակութենէն օրով տեղի չտան Նորին սրբազնութեան անձը ընդ տարապարտ կոտկածանօք ենթարկելու :
Կարնեցի Հայ մը

7 սեպտ. 1883
Կ. Պօլիս

Ուսումն. խորհրդ. Լ. Գ. Նիստն տեղի ունեցաւ երէկ Սահմանադրանի Դատարար :
Խորհուրդն Մայկարայի, Ֆէրի գիւղի - Պանարմայի, Շուվալի և Պալատու Աղդ. վարժարանաց վերաբերեալ գործերով և խիղճնու Ուսումն. Ընկերութեան հաշուական խնդրովն զբաղեցաւ, նոյն պէս քանի մը ուսուցչաց խնդիրներն ըսելով կարգադրեց :

... Տէր

Վաղը հինգշաբթի՝ Երեսնգ. Ս. Առաւածածնայ եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնը ըլլալով, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը գիւղի եկեղեցւոյն մէջ Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ :

Ուստի ի գիտութիւն բարեպաշտ ազգայնաց, ներկայս հրատարակելիդ կը խնդրեմք :

Ընդունեցէք Տէր, կանխաւ մեր շնորհակալիքն, օրով մնամք յարգանք

Ի գիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Առնանգպիր Առնանգպետ

Կարապետ Գլուքճիխնլ. Յարութիւն Սահկն.

7 սեպտ. 1883

Մագրի-գիւղ

րադարձութեան ներկայ ըլլալն սուսգուած է, ու ե. թէ պնդէք իսկ թէ՛ ներկայութեամբն ուրի սպանու. թեան — եթէ ուզէք — մեծամարտին վկայ եղած է միայն, այդ իսկ գաւակցութիւն ըսել է, և օրէնքը գաւակիցն ալ գլխաւոր հեղինակին պէս կը պատժէ :

— Պ. ար Սէպօն օպանութեան ներկայ չէ գըր. նուած :

— Բացառեցէք տեսնեմք, ըսաւ դատաւորն ու. շաղրութիւնը կրկնապատկելով :

Խեղճ դերակօման՝ որ նոյն պահուն բանտին մէջ կը յուսահատէր, բնաւ չէր մտածեր որ իր կենաց և մահու խնդիրը նոյն ժաման կը վճռուէր :

Խղճմիտ դատաւորը Սէպօնի արդարացուցումները չէր մագցած, զոր արդէն քարտուղարն ալ ար. ձեռնադրած էր :

Դժոխք որ Սէպօն օճադարձութեան հետեւեալ օրն իսկ ձերբակալուած էր, իրենց ընկիւղ խոստովանութեան վրայ ալ չէին կըցած համաձայնի :

Ուստի և եթէ վերաւորին բացատրութիւններն ա. նոր առաւանդներուն հետ համաձայնէին, անմեղութիւնը կը հաստատուէր :

— Պիտի խօսիմ, պարոն, յորեք ամբաստանեալն ու կը խնդրեմ Առաւածմէ, որ այս աշխարհիս վրայ քաջած տաւապանացո համար թերեւս վերն ինձ պիտի ներէ, կը պաղտաթիմ իրեն որ քրտերնիդ իմ խօսքերուս բանայ ու համոզում ներշնչէ ձեզ, որով միայն կրնայ աղաւթի մարդ մը՝ որ իր անխոհեմութեամբ զոհ գ. ցած է. Պ. ար Սէպօն ժամանակաւ ինձ ծառայութիւն մը մատուցած է, օրով միայն կըցայ շարունա.

ւոց անկողնոյն վրայ գտնուած գործողութիւն օրտին կը խօսէր :

Վերաւորը յօժարութեան նշան մ'ըրաւ ու քարտուղարն՝ որ սեղանի մ'առաջ նստեր էր, գրիչը պատրաստեց :

— Անուննիդ Լուաղօ՝ է, հարցուց դատաւորը :

— Այո՛, պարոն :

— Ճշմարիտ անուննիդ է :

— Փրանսոս գալէս ի վեր այդ է անունն. ուրիշ անուն մ'ունիմ՝ զոր յայտնել չեմ ուզեր :

Կոնք. մ'առնելէ վերջ յարեց :

— Այդ անունը կրող անձանց յիշատակն անպատուել չեմ ուզեր :

— Ձեզ դիտել կը աւամ թէ՛ լու չէք ընեք այսպէս մերժողական պատառիւն մը օկուելով ուրի հարցաքննութեան՝ որու հետեւանքները կրնան շատ ծանր լինիլ :

— Ես ալ մեանիլ կուզեմ, ըսաւ վերաւորը. . . մէկ մ'ալ անմեղի մ'արձակուիլը, յաւելեց պաղտապան նոյսուածք մը նետելով :

— Պ. ար Բանդուօլի մարգապանը ըլլալիդ կը խօստովանիք, յորեք դատաւորն զգալի յուզմամբ :

— Այո՛, ես օպանեցի զանի, պատառիւնեց Լուաղօ, որ այս անունը լսելով դողդողացեր էր :

— Այդ օճրին պատճառներն ու պարագայները պատմեցէք ինձ :

Վերաւորին աչքերը փայլեցան, արիւնն այստեղուն զարկաւ ու դողդոջուն ձայնով մը պատառիւնեց :

— Այդ անձն՝ որու անունը անիք, ճիւղ մ'էր, . . . անոր զոհ գացած էակներուն վրէժը լուծեցի :

